

Jaarlijkse publicatie betreffende de identificatie van en aanvullende kapitaalvereisten voor Belgische O-SII's (1 januari 2016)

De NBB heeft onlangs binnenlandse systeemrelevante banken geïdentificeerd, die in EU-regelgeving 'andere systeemrelevante instellingen' of 'O-SII's' worden genoemd. De NBB heeft ook beslist aanvullende kapitaalvereisten op te leggen aan de Belgische O-SII's. Aangezien systeemrelevante banken worden gedefinieerd als instellingen waarvan het in gebreke blijven een significante impact zou hebben op het financiële stelsel of de reële economie, zijn er twee redenen om aan deze instellingen aanvullende kapitaalvereisten op te leggen: (1) om de kans op wanbetaling van de instelling te verkleinen, gezien de hoge economische en sociale kosten die dit teweeg zou brengen; (2) om aan de instelling een buffer op te leggen die de negatieve externe effecten van een in gebreke blijven weerspiegelt. Zowel de identificatie van de O-SII's als de aanvullende kapitaalvereisten treden in werking op 1 januari 2016.

Identificatie van O-SII's

De NBB heeft de O-SII's geïdentificeerd in overeenstemming met de methodologie die wordt omschreven in de EBA-richtsnoeren betreffende de identificatie van O-SII's¹. Deze methodologie bestaat uit twee stappen; in de eerste stap worden de O-SII's automatisch aangemerkt op basis van een berekende score, en in de tweede stap kunnen daarnaast nog andere banken discretionair worden aangewezen als O-SII's.

In de eerste stap van de methodologie moeten voor de banken scores worden berekend op basis van een verplichte reeks indicatoren in de categorieën omvang, complexiteit, verwevenheid en substitueerbaarheid. De waarde van elke indicator voor elke bank geeft haar aandeel weer in de totale waarde van alle Belgische banken. Elke indicator geeft dus een soort marktaandeel weer, en de totaalscore van een bank wordt berekend als een gewogen gemiddelde van de individuele indicatorwaarden. De banken waarvan de score boven een bepaalde drempelwaarde ligt, worden automatisch als O-SII's aangemerkt. De indicatoren en hun wegingsfactor in de totaalscore zijn als volgt:

Criterium	Indicatoren	Wegingsfactor
Omvang	Totale activa	25.00%
Belang (inclusief substitueerbaarheid/financiële infrastructuur)	Waarde van binnenlandse betalingstransacties	8.33%
	Deposito's van de particuliere sector in de EU	8.33%
	Leningen aan de particuliere sector in de EU	8.33%
Complexiteit/grensoverschrijdende activiteiten	Waarde van OTC-derivaten (notioneel)	8.33%
	Grensoverschrijdende schuldverplichtingen	8.33%
	Grensoverschrijdende schuldvorderingen	8.33%
Verwevenheid	Intra-financiële schuldverplichtingen	8.33%
	Intra-financiële schuldvorderingen	8.33%
	Uitstaande schuldtitels	8.33%

¹ EBA-richtsnoeren over de criteria om de voorwaarden te bepalen voor de toepassing van artikel 131, lid 3, van Richtlijn 2013/36/EU (RKV) met betrekking tot de beoordeling van andere systeemrelevante instellingen (O-SII's).

In de tweede stap van de methodologie mogen autoriteiten andere indicatoren gebruiken, of andere wegingsfactoren toekennen aan de verplichte indicatoren, om andere banken als O-SII's aan te merken.

Aan de hand van deze methodologie werden acht Belgische banken aangewezen als O-SII's: BNP Paribas Fortis, KBC Groep, ING België, Belfius Bank, Axa Bank Europe, Euroclear, The Bank of New York Mellon en Argenta. De eerste zeven van deze banken werden automatisch als O-SII's gekwalificeerd op basis van hun scores in de EBA-methodologie, en Argenta werd in de tweede stap discretionair als een O-SII aangewezen door de toezichthouder.

De scores van de acht banken voor de eerste stap van de methodologie worden hieronder weergegeven. De EBA raadt aan een score van 3,5 % te hanteren als drempel voor de automatische aanwijzing van O-SII's, hoewel deze drempel licht mag worden opgetrokken of verlaagd met gepaste motivering door de toezichthouder.

Instelling	O-SII-score
BNPP Fortis	23,6%
KBC Groep	21,8%
Belfius Bank	18,6%
ING België	14,1%
Euroclear	6,4%
Axa Bank Europe	4,2%
The Bank of New York Mellon	3,6%
Argenta	2,7%

De aanvullende indicatoren die in de tweede stap van de identificatiemethodologie in overweging worden genomen, zijn de aandelen van de banken in deposito's in België, in leningen in België en in intra-financiële schuldvorderingen en -verplichtingen ten opzichte van hun Belgische tegenhangers. Deze aanvullende indicatoren worden in overweging genomen omdat indicatoren met een nationale reikwijdte meer geschikt worden geacht om binnenlandse systeemrelevante instellingen te identificeren dan sommige van de indicatoren met een Europese of mondiale reikwijdte die in de eerste stap worden gehanteerd. Er werd bijzonder belang gehecht aan de indicator van het aandeel in Belgische deposito's. Zo was de aanwijzing van Argenta als O-SII hoofdzakelijk het gevolg van haar grote marktaandeel in Belgische retaildeposito's.

O-SII-buffers

Het feit dat aanvullende kapitaalvereisten worden opgelegd aan banken die als systeemrelevant worden beschouwd, staat in contrast met de vroegere regelgeving, waarbij alle banken aan dezelfde regels inzake minimale kapitaalvereisten waren onderworpen (eenvoudigweg in verhouding tot hun risicogewogen activa). O-SII-buffers houden in dat kapitaalvereisten meer dan proportioneel toenemen, en zijn gebaseerd op het idee dat het faillissement van grotere, meer systeemrelevante banken zou leiden tot groter-dan-proportionele maatschappelijke kosten. Conform de CRD IV en de Belgische Bankwet² heeft het Directiecomité van de NBB besloten aan elk van de acht O-SII's aanvullende kapitaalvereisten op te leggen. Bij de kalibratie van de O-SII-buffer werd rekening gehouden met verscheidene criteria, waaronder de systeemrelevantie van de instelling, zoals afgemeten aan de omvang en de O-SII-score ervan, historische verliezen in de Belgische banksector, resultaten van de stresstests, overwegingen in verband met het level

² Artikel 131 van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG. Artikel 14 van Bijlage IV van de Belgische Bankwet.

playing field met betrekking tot de O-SII-bufferniveaus en de totale kapitaalvereisten voor O-SII's in andere EU-rechtsgebieden.

Om rekening te houden met de evenredigheid met betrekking tot de systeemrelevantie, wordt elke O-SII in een van twee categorieën geplaatst; de eerste bestaat uit banken die minder systeemrelevant zijn, de tweede uit banken die meer systeemrelevant zijn. De niveaus voor de aanvullende Tier 1-kernkapitaalvereisten worden als volgt vastgesteld:

O-SII	Categorie	O-SII-bufferpercentage
BNPP Fortis	2	1,5%
KBC Groep	2	1,5%
Belfius Bank	2	1,5%
ING België	2	1,5%
Euroclear	1	0,75%
Axa Bank Europe	1	0,75%
The Bank of New York Mellon	1	0,75%
Argenta	1	0,75%

Deze aanvullende kapitaalvereisten zullen gefaseerd worden ingevoerd over een periode van drie jaar, van 1 januari 2016 tot 1 januari 2018.³ Dit impliceert dat de buffer die in 2016 zal worden toegepast, 0,5 % zal bedragen voor de banken van Categorie 2, en 0,25 % voor de banken van Categorie 1. Deze bufferpercentages voor 2016 zullen in 2017 en 2018 jaarlijks met respectievelijk 0,5 procentpunt en 0,25 procentpunt worden verhoogd.

³ Reglement van de NBB van 10 november 2015 betreffende de methode om instellingen als een binnenlandse systeemrelevante instelling aan te merken en om het bedrag van hun tier 1-kernkapitaalbuffer te bepalen.